

DANI VAKUFA 2026.

Zahvala i hvala pripadaju Allahu, dž.š., salavat i selam na Muhammeda, a.s., njegovu časnu porodicu, ashabe i sve muslimane koji ga slijede u svojim srcima. Molimo Allaha, dž.š., Stvoritelja svih svjetova da naše dove ukabuli i spusti svoj rahmet, magfired i selamet na muslimane u Bosni i Hercegovini i cijelome svijetu. Molimo Ga da nagradi graditelje i vakife džamija, vakufskih dobara i Svojom milošću obaspe svjedoke vjere, šehide i sve koji su preselili na ahiret.

Poštovana braćo, Vakufska direkcija Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini organizira 14. po redu manifestaciju pod nazivom "Dani vakufa u Bosni i Hercegovini". Kroz različite programe ona podsjeća na vjerske temelje i važnost vakufa, njegove praktične oblike djelovanja te izražava zahvalnost pojedincima i ustanovama koji su svojim doprinosom afirmirali i unaprijedili vakuf kao zajedničko dobro svih muslimana. Ovo je manifestacija koja povezuje vakife i osnažuje naše zajedništvo širom domovine i svih džemata izvan Bosne i Hercegovine. Kroz programe "Dana vakufa" prepoznajemo živu vjeru i znakove odgovornosti u našoj zajednici, među kojima se posebno izdvajaju ljudi dobra koji razumiju važnost vakufa u životu muslimana.

Vakuf je jedan od najčasnijih izraza vjere u Allaha, dž.š., i slijedenja Muhammeda, a.s. On je svjedočanstvo da vjernik razumije prolaznost dunjaluka i trajnost dobra koje ostaje iza njega. U Kur'anu Svemogući Allah kaže: **"Allahovo je sve što je na nebesima i što je na Zemlji! Pokazivali vi ono što je u vašim dušama ili to krili, Allah će vam za to obračun napraviti, pa će kome hoće oprostiti, a koga hoće kazniti, i Allah je svemoćan."** (El-Bekare, 284.)

Zato vjernik ne posmatra imetak kao vlasništvo bez granica, nego kao emanet i zna da svako posjedovanje imetka ili bilo čega materijalnog traje do čovjekove smrti. Vakuf je odgovor vjernika na taj emanet – odgovor kojim se prolazno pretvara u trajno, a lično u opće dobro. Zato su temelji vakufa postavljeni na vjeri da dobro djelo može nadživjeti čovjeka. Vakif se prilikom darovanja imetka i uvakufljenja ponaša kao Ibrahim, a.s., koji je gradio Ka'bu, vakuf u Mekki, zajedno sa svojim sinom Ismailom, učeći dovu: **"Gospodaru naš, primi od nas, jer Ti si, uistinu, Onaj Koji sve čuje i sve zna!"** (El-Bekare, 127.)

Prvi uvjet za valjanost vakufa jeste iskren nijjet da vakuf bude primljen kao dobro učinjeno radi vjere u Allaha, dž.š. Uvjet za valjanost vakufa jeste i da je utemeljen na takvaluku; na nastojanju i težnji ka unutarnjoj i vanjskoj čistoći, jer Allah, dž.š., voli one koji se čiste.

Vakuf je i praksa Muhammeda, a.s., ashaba i svih generacija muslimana do danas. Muhammed, a.s., je savjetovao hazreti Omera da uvakufi imetak koji se neće moći "ni naslijediti, ni prodati, ni pokloniti". Time je vakuf definiran kao jedna od temeljnih institucija islamske kulture i civilizacije kao zaloga za opće dobro zajednice vjernika.

Muhammed, s.a.v.s., poručuje: "*Kada čovjek umre, prestaju mu se pisati djela, osim u tri slučaja: trajna sadaka (vakuf), korisno znanje koje je ostavio iza sebe i dobro odgojeno dijete koje uči dove za njega.*" Zato vjerujemo u hurmet vakufa kao posebnog dara ummetu Muhammeda, a.s., i čistoću na kojoj je utemeljen kako bi bio u službi islama i muslimana do kijametskog dana. Vakuf je namijenjen za opće dobro zajednice, zato je u našoj tradiciji i praksi Islamska zajednica odgovorna za osnivanje, upravljanje i djelovanje vakufa u skladu s islamskim propisima.

Vakuf nije privilegija samo imućnih, nego može biti i zajedničko dobro kao kolektivni čin u izgradnji vakufskih objekata. Vakuf nije vezan samo za vjersku infrastrukturu, on je temelj razvoja gradova, obrazovanja, nauke i kulture. U šerijatskim osnovama vakufa volja vakifa uspoređuje se sa temeljnim vjerskim propisima na kojima se zasnivaju vakufi. Zato je naša obaveza u svim vakufima u kojima postoje pisane vakufname postupati prema zahtjevima koji su zapisani u vakufnamama i koristiti sredstva na način kako je vakif zapisao svoju želju. Naši su preci vodili velike borbe za vakufsku i mearifsku autonomiju i samostalno upravljanje svim poslovima koji su utemeljeni na islamskim propisima. Razvoj zajednice uvijek se veže sa stalnim napretkom i ulaganjem u trajno dobro koje s vremenom postaje simbolom i prepoznatljivim kulturnim identitetom mahale, sela, grada i države. Pitanje vakufa je pitanje i naše budućnosti i digniteta kojeg ćemo čuvati sa svim svojim specifičnostima i posebnostima u našoj domovini i dijaspori.

Poštovana braćo! Vakuf je zajednička obaveza svih nas. To je put kojim se potvrđuje istinsko dobro – da od onoga što volimo izdvojimo i uvakufimo za opće dobro. Sve što se učini kao trajno dobro bit će zapisano u Knjizi dobrih djela, i to zna Allah, dž.š. Molimo Allaha, dž.š., da otvori naša srca za činjenje dobra i podari nam snagu da budemo vakifi i dobročinitelji. Amin.

prof. dr. Nedžad Grabus, muftija sarajevski